

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Vladimir Timofti

Judecători - Anatolie Țurcan, Nadejda Toma, Elena Cobzac, Victor Boico,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, în cauza penală privindu-l pe

*Zencirkiran Serhat, născut la xx xx xxxx,
originar și domiciliat în xxxx xxxx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.11.2017 – 29.11.2017;

Instanța de apel: 26.12.2017 – 28.03.2018;

Instanța de recurs: 10.07.2018– 18.12.2018.

Asupra recursului declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni, sediul Central din 29 noiembrie 2017, adoptată în conformitate cu art.364¹ Cod de procedură penală în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Zencirkiran Serhat a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 362 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, ceea ce constituie 18 750 lei.

Solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 2 340 lei a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Zencirkiran Serhat la 11 octombrie 2017 aproximativ ora 18.00, contrar prevederilor art.13 alin.(1) al Legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova //Monitorul Oficial 76-80/243, 20.04.2012, care prevede că persoanele și mijloacele de transport, care intră sau ies în/din Republica Moldova, pot trece frontiera de stat doar prin punctele de trecere, în timpul programului de lucru, coroborat cu art.15 alin.(2) al Legii nominalizate, în care este specificat temeiul pentru autorizarea trecerii frontierei de stat servesc actele de călătorie

valabile, prevăzute de legislația cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, precum și alte documente stabilite în actele normative, eludând controlul de frontieră, cu o barcă gonflabilă, a încercat să treacă ilegal frontiera de stat a Republicii Moldova, pe direcția Republica Moldova - România, peste râul Prut, în regiunea semnelui de frontieră nr.1045 aval 200 metri, satul Sculnei raionul Ungheni, însă nu și-a putut duce intenția până la capăt, deoarece a fost depistat și reținut de colaboratorii de frontieră din Republica Moldova.

3. Sentința a fost atacată cu apel de procuror, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului Zencirkiran Serhat în baza art.art.27, 362 alin.(1) Cod penal, să-i fie aplicată o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale și dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 2 340 lei pentru serviciile prestate de SRL „Intralex C&C”.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără careva modificări.

5. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că instanța de fond a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului Zencirkiran Serhat și a făcut o încadrare juridică justă a acțiunilor acestuia în baza art.art.27, 362 alin.(1) Cod penal.

Instanța de fond a dat o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile făcute de instanță privind vinovăția inculpatului Zencirkiran Serhat, sânt bazate pe probe cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În viziunea instanței de apel probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile, pentru a putea fi puse la baza sentinței de condamnare, ele fiind în coroborare și demonstrând deplin vinovăția inculpatului în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

Referitor la latura contestată de procuror ce ține de neîncasarea din contul inculpatului a cheltuielilor suportate pentru serviciile de traducere pe cauză, instanța de apel a apreciat, că instanța de fond la examinarea cauzei a motivat soluția în acest aspect și just nu a dispus încasarea cheltuielilor de judecată pentru serviciile de traducere din contul inculpatului.

Astfel, ținând cont de faptul, că acțiunile procesual-penale efectuate pe cauză au fost ordonate de către organul de urmărire penală în vederea constatării în acțiunile inculpatului a vinovăției de comiterea infracțiunii incriminate, care la rândul său au determinat încadrarea juridică a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, instanța de apel a considerat neîntemeiat argumentul invocat de procuror în apelul declarat.

Mai mult ca atât, în instanța de apel partea apărării, deși n-a prezentat în acest sens dovadă, dar a indicat că serviciile prestate de traducere au fost achitate deja de inculpat, precum și amenda stabilită de către instanța de fond.

Referitor la mărimea pedepsei stabilite sub formă de amendă, care la fel a fost contestată de către procuror, instanța de apel a conchis, că instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont și s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art.61 alin.(2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art.75 Cod penal, stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă, care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și care va atinge scopul de corectare și reeducare.

Instanța de apel a menționat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului a luat în considerație circumstanțele cauzei, faptul că a depus cerere, prin care a solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, a ținut cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, de faptul că a recunoscut vina.

În circumstanțele stabilite a cauzei penale, instanța de apel nu a constatat prezenta circumstanțelor sau a erorilor de drept ce a-r genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat și aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, după cum s-a solicitat în apelul declarat, deoarece soluția adoptată de către instanța de fond este întemeiată și motivată, pedeapsa cu amendă în mărimea stabilită inculpatului Zencirkiran Serhat este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, astfel impunându-se soluția de respingere a apelului ca fiind neîntemeiat.

Totodată, instanța de apel a reținut, că deși art.64 alin.(3) Cod penal prevede, că mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3 000 unități convenționale, prevederea expusă nu are tangență la caz, deoarece sancțiunea art.362 alin.(1) Cod penal expres prevede pedeapsa sub formă de amendă în mărime de până la 750 unități convenționale, inculpatul Zencirkiran Serhat până la începerea examinării cauzei a depus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penală, astfel beneficiind în acest sens la stabilirea pedepsei de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Reieșind din cele menționate, instanța de apel a indicat că prima instanță a aplicat în privința inculpatului Zencirkiran Serhat pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, în conformitate cu limitele de pedeapsă stabilite prin prisma art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

6. Procurorul a declarat recurs ordinar, invocând drept temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat că aplicarea pedepsei prea blânde nu va atinge scopul de reeducare consfințit de legea penală, astfel, cauza penală respectivă a fost examinată potrivit procedurii simplificate prevăzute de art.364¹ Cod de procedură penală. Relevant speței sunt prevederile art.34 lit. a) din Hotărârea Plenului CSJ nr.13 din 16.12.2013 potrivit căreia în cazul examinării cauzei în baza art.364¹ Cod de procedură penală, pedeapsa sub formă de amendă urmează a fi numită în limitele generale ținând

cont de prevederile art.64 alin.(3) Cod penal. Instanța de fond însă condamnându-l pe Zencirkiran Serhat în baza art.art.27, 362 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 375 unități convenționale, i-a stabilit o pedeapsă sub limita minimă prevăzută de lege. Potrivit prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal mărimea amenzii pentru persoanele fizice se stabilește în limitele de la 500 la 3 000 unități convenționale.

Referire la cheltuielile judiciare suportate în urma prestării serviciilor SRL „Intralex C&C” solicitate de partea acuzării și respinse de instanțele de judecată urmează de menționat că, potrivit art.227 alin.(1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sunt cheltuieli suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Iar potrivit art.229 alin.(1) Cod de procedură penală cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului Alin.(2) aceluiași articol prevede că, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Instanțele de judecată nu au stabilit circumstanțe ce ar determina eliberarea inculpatului de la plata cheltuielilor judiciare, ultimul dispunând de mijloace financiare și achitând deja amenda stabilită de instanța de fond.

Consideră, că, atât instanța de fond cât și instanța de apel nu au clarificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, soluțiile dispuse fiind ilegale și în această latură.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul recursului rezultă că partea acuzării este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Zencirkiran Serhat, și critică decizia instanței de apel, în partea ce ține de stabilirea

pedepsei inculpatului și cheltuielilor judiciare pentru plata serviciilor translatorului în sumă de 2 340 lei.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub acest aspect, constată că instanța, la examinarea apelului în partea stabilirii pedepsei, nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs reține că, prin sentința Judecătorei Ungheni din 29 noiembrie 2017, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Zencirkiran Serhat a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 362 alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 375 unități convenționale, ceea ce constituie 18 750 lei.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2017, apelul procurorului a fost respins ca nefondat și menținută sentința fără modificări.

Instanța de apel a respins apelul, menționând că nu a constatat prezența circumstanțelor sau a erorilor de drept ce a-r genera casarea hotărârii atacate sub aspectul invocat și aplicarea față de inculpat a unei pedepse sub formă de amendă în mărime de 500 unități convenționale, după cum s-a solicitat în apelul declarat, deoarece soluția adoptată de către instanța de fond este întemeiată și motivată, pedeapsa cu amendă în mărimea stabilită inculpatului Zencirkiran Serhat este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului.

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră că, la examinarea apelului, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat de către procuror și nu a dat deplină eficiență prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal (în red. Legii nr. 207 din 29.07.2016, în vigoare din 07.11.2016), nemotivându-și soluția în acest sens.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează că, la cazul din speță, se reține că, deși cauza penală a fost examinată în procedură simplificată, iar în condițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul urma să beneficieze de o reducere a limitelor de pedeapsă, totuși limita minimă de pedeapsă stabilită inculpatului, nu putea fi mai mică decât limita generală de 500 unități convenționale de amendă, raportată la art.64 alin.(3) Cod penal, potrivit modificărilor operate în Codul penal prin Legea nr.207 din 29.07.2016, prin care textul „de la 150” a fost substituit cu textul „de la 500”.

Colegiul penal lărgit menționează că, găsește vădit nefondate și repetitive revendicările părții acuzării formulate în cererea de recurs cu privire la respingerea solicitării procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare, întrucât soluția instanțelor este legală și întemeiată, urmând a fi menținută fără careva modificări.

În susținerea celor menționate supra, instanța de recurs relevă dispoziția art.229 alin.(2) Cod de procedură penală, potrivit căreia, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare... Prin urmare, se atestă că norma dată nu poartă un caracter imperativ, ci unul facultativ, lăsând la discreția instanței de a hotărî asupra chestiunii plății cheltuielilor judiciare, ținând cont de împrejurările cauzei și suportării acestor cheltuieli.

Prin urmare, se reține că cheltuielile suportate pentru serviciile de traducere în sumă de 2 340 lei în prezenta cauză, au fost ordonate de către organul de urmărire penală, din contul mijloacelor bugetului de stat.

Totodată, Colegiul penal lărgit reține că argumentele procurorului din recurs ce ține de încasarea cheltuielilor judiciare sunt formale, deoarece se face referire doar la norme de drept, fără a aduce careva motive în acest sens.

Astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanței de apel referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că decizia instanței de apel urmează a fi casată doar în partea stabilirii pedepsei inculpatului *Zencirkiran Serhat*, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Pasat Liliana, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, în partea stabilirii pedepsei, în cauza penală privindu-l pe *Zencirkiran Serhat*, cu dispunerea rejudecării cauzei în această parte de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la 17 ianuarie 2019.

Președinte

Vladimir Timofti

Judecători

Anatolie Țurcan

Nadejda Toma

Elena Conzac

Victor Boico